

**Gümüşhane Kadına
Yönelik Şiddetle
Mücadele El Kitabı**

Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele El Kitabı yerel 2022 Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Faaliyet Planı kapsamında; Gümüşhane Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü Kadın Hizmetleri Birim Sorumlusu Sosyolog Ferdiye DEMİR tarafından hazırlanmıştır.

Tasarımına Gümüşhane İl Milli Eğitim Müdürlüğü Bilişim Teknolojileri Öğretmeni Zeliha SALANTUR tarafından destek verilmiştir.

1. Şiddet Nedir

1.1.Şiddet

1.2.Kadına Yönelik Şiddet Nedir

1.3.Kadına Yönelik Şiddetin Türleri

1.3.1.Fizksel Şiddet

1.3.2.Psikolojik Şiddet

13.3. Cinsel Şiddet

1.3.4.Ekonomik Şiddet

1.3.5.Tek Taraflı Israrlı Takip

1.3.6.Siber Şiddet

2. Kadına Yönelik Şiddetle Mücadelede Uluslararası Mevzuat

2.1.BM İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi (1948)

2.2.BM Kadınlara Yönelik Şiddetin Ortadan Kaldırılmasına Dair Bildirge (1993)

2.3.BM Kadına Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılması Sözleşmesi (CEDAW) 14.2.BM Kadınlara Yönelik Şiddetin Ortadan Kaldırılmasına Dair Bildirge (1993)979/1985

2.4.Pekin Deklarasyonu ve Eylem Platformu (1995)

3. Kadına Yönelik Şiddetle Mücadelede Ulusal Mevzuat

3.1.Anayasa

3.2.Anayasa

3.3.Türk Medeni Kanunu

3.4.Türk Medeni Kanunu

3.5.Türk Ceza Kanunu: Erken Yaşta Evlilikler

3.6. Kadına Yönelik Şiddetle Mücadelede Ulusal Mevzuatta Kanunlaşan Maddeler (Türk Ceza Kanunu 5237, 2022)

3.6.1. *Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesine Yönelik; 27 Mayıs 2022 tarihinde 31848 sayı ile Resmi Gazetede yürürlüğe girerek 5237 sayılı TCK'da, Kanunlaşan Maddeler*

3.6.2. *Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesine Yönelik; 27 Mayıs 2022 tarihinde 31848 sayı ile Resmi Gazetede yürürlüğe girerek 5237 sayılı TCK'da, Kanunlaşan Maddeler*

3.6.3. *Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesine Yönelik; 27 Mayıs 2022 tarihinde 31848 sayı ile Resmi Gazetede yürürlüğe girerek 5237 sayılı TCK'da, Kanunlaşan Maddeler*

3.7. *İş Kanunu*

3.8. *"Çocuk ve Kadınlara Yönelik Şiddet Hareketleriyle Töre ve Namus Cinayetlerinin Önlenmesi İçin Alınacak Tedbirler Konulu 2006/17 sayılı Başbakanlık Genelgesi"*

3.9. *"Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Konulu 2021/5 Sayılı Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Genelgesi"*

3.10. *"6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun*

3.11. *Yönetmelikler*

3.12. *Göçmenlere Yönelik "Uyum" Çalışmaları*

4. 6284 Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesi Dair Kanun Dair Kanun

4.1. *Kanunun Amacı Nedir?*

4.2. *Kanunun Korumasından Kimler Faydalanabilir?*

5. *Şiddete Maruz Kalan/Kalanların Başvuru Yapabilecekleri Yerler Nereledir?*

5.1. *Başvuru Yerleri Nelerdir?*

6. *Şiddete Maruz Kaldığınızda Yararlanabilecek Hizmetler Nelerdir?*

6.1. *Başvuru Yaparken Ücret Ödenir mi?*

6.2. *Şiddet Mağduru Yönelik Kanun Kapsamında Verilebilecek Tedbir Kararları Nelerdir?*

6.3. *Şiddet Uygulayan/Uygulama İhtimali Bulunan Kişi ile İlgili Olarak Verilebilecek Tedbir Kararları Nelerdir?*

6.4. *Tedbir Kararının Süresi Ne Kadardır?*

6.5. *Tedbir Kararı Nasıl Denetlenir?*

6.6. *Tedbir Kararına Uyulmaması Halinde Ne Olur?*

6.7. *Eyden Uzaklaştırma Tedbir Kararı Alındığında Şiddet Mağduru Geçimini Nasıl Sağlar?*

6.8. *Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi(ŞÖNİM)'de Sunulan Hizmetler Nelerdir?*

6.9. Güvenli Bir Yerde Barınmaya Yönelik Hizmet Bulunmakta mıdır?

7. Kadına Yönelik Şiddetle Mücadelede Erken Uyarı Sistemleri

7.1. Kadın Destek Sistemi (KADES)

7.2. Alo 183 WhatsApp ve BİP Sosyal Destek Hattı

7.3. YİMER

7.4. Teknik Yöntemlerle Takip: Elektronik Kelebeç

8. 6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesi Dair Kanun

9. Şönimlerin, Şiddetle Mücadelede Çalışma Konuları Nelerdir?

10. Kadın Konukevlerinde Verilen Hizmetler Nelerdir ve Kadın Konukevine Başvuru Nasıl Yapılır?

10. Kadın Konukevlerinde Verilen Hizmetler Nelerdir ve Kadın Konukevine Başvuru Nasıl Yapılır?

11. Kadın Konukevlerinde Kadınların Güçlenmesine Yönelik Yapılan Çalışmalar

11.1. Kadınların Finansal Okuryazarlık ve Bilişim Teknolojileri Kapsamında Güçlenmesi Projesi Eğitici Eğitimi

11.2. Kadın Konukevlerinden Hizmet Alan Kadınlar İçin İŞKUR İş Kulübü Eğitimleri

12. Kadın Girişimciliğini Geliştiren Çalışmalar

12.1. Kadın Kooperatiflerinin Güçlendirilmesi İşbirliği Protokolü

12.2. Finansal Okuryazarlık ve Kadınların Ekonomik Güçlenmesi Seminerleri

13. Kadının Güçlenmesine Yönelik Projeler

13.1. Türkiye'nin Mühendis Kızları Projesi

13.2. "Türkiye'de Kadın Erkek Eşitliğine Duyarlı Planlama ve Bütçeleme Uygulanması Projesi

13.3. Kadınların Kooperatifler Yoluyla Güçlendirilmesi Projesi

14. Kadınların Adalete Erişiminin Güçlendirilmesi Adalet Bakanlığı

15. Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Başkanlığı/Kadın Destek Hizmetleri Şube Müdürlüğü Ne İş Yapar?

16. Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Ulusal/İl Eylem Planları

17. Şiddet Döngüsü Nelerdir?

18. Aile Destek Uygulaması

19. Gümüşhane Valiliği/Kaymakamlıklar: Açık Kapı "Milletin Kapısı"Başvuru Yerleri

20. Kadına Yönelik Şiddetle Mücadelede Rol ve Sorumluluğu Bulunan Kurum/Kuruluşlar

21. Şiddet En Çok Kimlere Yönelmektedir?

22. Ekler

22.1.Tedbir Kararı Talepli Dilekçe Örneği

22.2.Cumhuriyet Savcılığına Şikayet Dilekçe Örneği

23. Kaynakça

Önsöz

Kadına yönelik şiddet küresel bir sorun olarak tüm insanlığın ortak sorunudur. Dünyada çok fazla görülen kadına şiddet kadınlara kadın oldukları için uygulanan şiddet cinsiyet temellidir.(Oktay, 2015). Kadına yönelik şiddetle mücadele etmek amacıyla dünyada olduğu gibi ülkemizde de şiddete sıfır telorans ilkesiyle kadına şiddeti önlemeye yönelik çeşitli strateji ve politikalar üretilmektedir.

Bu el kitabında yerel 2022 Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Faaliyet Planı kapsamında; şiddet nedir? Kadına yönelik şiddet, kadına yönelik şiddet türleri, ulusal, uluslararası mevzuat, kurumsal başvuru mercileri, tedbir kararları, ihbar hatları, hizmet modelleri ve kadının güçlenmesine yönelik çalışmalar açıklanmıştır.

Bu kitap ile, Gümüşhane Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Koordinasyon, İzleme ve Değerlendirme Komisyonuna üye kurumların web sayfalarında yayımlanması sağlanarak şiddete maruz kalan ya da maruz kalma ihtimali bulunan kadınlara hangi yasal haklara sahip oldukları, başvuru yapabilecekleri kurum/kuruluşların tanıtımı ile birlikte bu kurum ve kuruluşlarda sunulan hizmetlerinin neler olduğu konusunda 2022 Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Faaliyet Planı doğrultusunda bilgilendirme yapılmıştır.

1.ŞİDDET NEDİR?

1.1.Şiddet: *“Kişinin, fiziksel, cinsel, psikolojik veya ekonomik açıdan zarar görmesiyle veya acı çekmesiyle sonuçlanan veya sonuçlanması muhtemel hareketleri, buna yönelik tehdit ve baskıyı ya da özgürlüğün keyfî engellenmesini de içeren, toplumsal, kamusal veya özel alanda meydana gelen fiziksel, cinsel, psikolojik, sözlü veya ekonomik her türlü tutum ve davranıştır”* (Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, KSGM, 2021)

1.2.Kadına Yönelik Şiddet Nedir?

Kadına yönelik şiddet cinsiyet temeline dayanan, kadına sistematik olarak bu şiddet ev içinden ve dışından uygulanan bir davranış şeklidir. Kadının esas haklarının ve varlığının hiç sayıldığı; sosyal ve ekonomik, imkân ve fırsatlara erişiminin engellendiği, onuruna yaraşır bir yaşam sürme hakkının zedelendiği bir şiddet biçimidir.

1.3.Kadına Şiddet Türleri

1.3.1. Fiziksel Şiddet: ‘‘Kişinin vücut dokunulmazlığını ihlal eden ve onun bütünlüğünü hedef alan, ona acı çektiren her türlü saldırı olarak tarif edilmesi mümkündür. Kişinin bedensel olarak zarar görmesine neden olan her türlü eylem ve ihmali kapsayan fiziksel şiddet, sağlıksız koşullarda yaşamaya mecbur bırakmadan töre ve namus gerekçeleriyle kasten öldürme eylemine kadar uzanmaktadır. Kadına yönelik fiziksel şiddet kadınların sağlığının, gelişiminin ve onurunun zarar görmesi ile sonuçlanmakta ve hayatta kalmalarını güçleştirmektedir. İtip kakmak, tartaklamak, tokatlamak, tekmelemek, kesici ve/veya delici aletlerle ya da sert cisimlerle bedene zarar vermek, sağlıksız ve kötü koşullarda yaşamaya mecbur bırakmak, sağlık hizmetlerinden yararlanmasına engel olmak suretiyle bedensel zarara uğratmak, erken yaşta ve/veya zorla evlendirmek, öldürmek, töre ve namus cinayetleri fiziksel şiddet eylemleridir.’’ (KSGM, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, 2021).

1.3.3. Psikolojik Şiddet

“Birine karşı sistemli şekilde psikolojik baskı uygulamak, duygusal olarak sömürmek ve aşağılamak, kontrol etmek veya cezalandırmak amacıyla toplumdandan soyutlamak ve izole etmek için uygulanan her türlü hareket psikolojik şiddet niteliğindedir. Bağırarak, korkutarak, küfür etmek, tehdit etmek, hakaret etmek, eve kapatmak, küçük düşürmek, lakap takmak, nasıl giyineceği/nereye gideceği/kimlerle görüşeceğini kontrol etmek, ev içi karara katılmasını engellemek, öfkesini çocuklardan çıkarmak, çocuklarını göstermemekle tehdit etmek, silah göstermek gibi eylemler psikolojik şiddet kapsamındadır.” (KSGM, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele IV. Ulusal Eylem Planı(2021-2025), 2021).

1.3.3. Cinsel Şiddet

“Cinsel şiddet, kişinin cinsel dokunulmazlığını hedef alan eylemlerden oluşur. Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) cinsel şiddeti “cinsel eylem gerçekleştirmek amacıyla girişim, istenmeyen cinsel içerikli konuşmalar, birini cinsel amaçlı kullanmak, mağdur ve fail arasındaki ilişkinin niteliğine bakmaksızın, ev ya da iş ortamında kişinin cinselliğine yönelik zorlayıcı yaptırımlar” şeklinde tarif etmiştir. Cinsel şiddet dendiğinde ilk akla gelen eylemler ise cinsel saldırı, cinsel istismar, iş yerinde, eğitim kurumlarında veya diğer yerlerde meydana gelen cinsel taciz ve sindirme, zorla evlendirme, kadın ticareti ve fuhşa zorlama, cinsel ilişkiyi bir tehdit, sindirme ve kontrol etme aracı olarak kullanmaktır.” (Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, KSGM, 2021).

1.3.4. Ekonomik Şiddet

“Genel olarak kadının istihdama katılımını etkileyen ya da ekonomik olarak zarara uğramasına neden olan eylemler bu türü oluşturmaktadır. Kadının istihdama katılımının engellenmesi gibi istemediği işlerde, zorla çalıştırılması da ekonomik şiddet olarak karşımıza çıkmaktadır. Kadının kazandığı gelire el konması, para harcamasının kısıtlanması ya da nereye harcayacağına karışılması en yaygın şekilleridir. Diğer yandan, ekonomik konulardaki kararların erkek tarafından tek başına alınması, iş yerinde olay yaratmak suretiyle kadının işten atılmasına neden olunması, kadının iş bulmasını kolaylaştırıcı becerilerinin geliştirilmesinin engellenmesi, ev ihtiyaçlarını karşılayacak maddi kaynaktan yoksun bırakılması, var olan maddi kaynağın kontrol ya da ceza aracı olarak kullanılması da bu kapsamda değerlendirilmektedir.” (KSGM, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele IV. Ulusal Eylem Planı(2021-2025), 2021).

1.3.5. Tek Taraflı Israrlı Takip

“Türkçe’ye “musallat olma”, “dadanma”, “sırnaşma” olarak çevrilebilecek bu kavram “6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanuna İlişkin Uygulama Yönetmeliği”nin 3 üncü maddesinde “Aralarında aile bağı veya ilişki bulunup bulunmadığına bakılmaksızın, şiddet uygulayanın, şiddet mağduruna yönelik olarak, güvenliğinden endişe edecek şekilde fiziki veya psikolojik açıdan korku ve çaresizlik duygularına sebep olacak biçimde, içeriği ne olursa olsun fiili, sözlü, yazılı olarak ya da her türlü iletişim aracını kullanarak ve baskı altında tutacak her türlü tutum ve davranış” şeklinde tanımlanmaktadır. Sürekli telefonla arama, kısa mesaj, mektup veya e-posta gönderme, sosyal medya aracılığıyla takip etme, sürekli karşısına çıkma, kadının çalıştığı ya da yaşadığı yere gelerek rahatsız etme gibi eylemler tek taraflı ısrarlı takibe örnektir.” (Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, KSGM, 2021).

1.3.6.Siber Şiddet

“İnternete erişimin artması, mobil bilgilerin hızla yayılması ve sosyal medyanın yaygın kullanımı, kadınlara ve kız çocuklarına yönelik siber şiddetin büyüyen küresel bir sorun olarak ortaya çıkmasına yol açmaktadır. Siber şiddet, bireyin koşulları, özellikleri veya güvenlik açıklarından yararlanarak kişilerin fiziksel, cinsel, psikolojik ya da ekonomik zarara girmesi ile sonuçlanan veya sonuçlanma olasılığı olan eylemler ile sömürülmesini içerir. Kadınlara yönelik siber şiddet; kişisel bilgileri ele geçirme, siber takip, intikam amaçlı pornografi, cinsiyete dayalı hakaret ve saldırı ile tecavüz ve ölüm tehdidi gibi çeşitli biçimlerde görülmektedir. Siber şiddet diğer şiddet türlerinden tamamen ayrı tutulmamalı diğer şiddet türleri ile bir arada görülebileceği unutulmamalıdır. Pek çok nedeni içinde barındıran ve çok disiplinli bir mücadeleyi gerektiren kadına yönelik şiddet vakalarında, çoğu zaman yukarıda tasnif edilmiş şiddet türlerinin birden fazlası aynı anda gerçekleşmektedir.” (Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, KSGM, 2021).

2. Kadına Yönelik Şiddetle Mücadelede Uluslararası Mevzuat

2.1. "BM İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi (1948)."

2.3. "BM Kadına Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılması Sözleşmesi (CEDAW) 1979/1985"

2.2. "BM Kadınlara Yönelik Şiddetin Ortadan Kaldırılmasına Dair Bildirge (1993)."

2.4. "Pekin Deklarasyonu ve Eylem Platformu (1995)."

2. (Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü, 2019).

"Kadına Yönelik Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi (CEDAW) BM'nin temel insan hakları sözleşmesi arasında yer alan ve kadın hakları konusunda uluslararası standartları belirleyen ilk sözleşmedir." (KSGM, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele IV. Ulusal Eylem Planı(2021-2025), 2021).

3. Kadına Yönelik Şiddetle Mücadelede

Ulusal Mevzuat

3.1. Anayasa

MADDE 10- Kanun önünde eşitlik;

“Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasî düşünce, felsefî inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir”

“Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet, bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür.”

“... Bu maksatla alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı olarak yorumlanamaz.” (Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü, 2019).

3. Kadına Yönelik Şiddetle Mücadelede

Ulusal Mevzuat

3.2. Anayasa

MADDE 41- Ailenin korunması ve çocuk hakları;

“Aile, Türk toplumunun temelidir ve eşler arasında eşitliğe dayanır“

“Devlet, ailenin huzur ve refahı ile özellikle ananın ve çocukların korunması ve aile planlamasının öğretimi ile uygulanmasını sağlamak için gerekli tedbirleri alır, teşkilâtı kurar.“ (Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü, 2019).

3. Kadına Yönelik Şiddetle Mücadelede Ulusal Mevzuat

3.3. Türk Medeni Kanunu

“Aile birliğinin yönetiminde eşlerin eşit söz hakkı vardır.

Eşler oturacakları evi birlikte seçerler.” (Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü, 2019).

3. Kadına Yönelik Şiddetle Mücadelede

Ulusal Mevzuat

3.4. Türk Medeni Kanunu

“Ülkemizde evlilik yaşı 18’dir;

- 18 yaşını doldurmuş erkek ve kadın başka bir kimsenin rızası veya iznine bağlı olmaksızın evlenebilir,*
- 17 yaşını tamamlayan erkek ve kadın velinin izni ile,*
- 16 yaşını dolduran kadın ve erkek hakimin izni ile evlenebilir,*

Hiç kimse zorla evlendirilemez. Aksi durumunda evliliğin iptali istenebilir. ”

“2002’de yürürlüğe giren Medeni Kanun yeni şekliyle kadın-erkek eşitliğini gözeten, cinsiyet ayrımcılığına son veren, kadınları aile ve toplum içerisinde erkekler ile eşit kılan, kadın emeğini değerlendiren bir düzenlemedir.” (Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü, 2019).

3. Kadına Yönelik Şiddetle Mücadelede

Ulusal Mevzuat

3.5. Türk Ceza Kanunu: Erken Yaşta Evlilikler

“Türk Ceza Kanununda; erken yaşta evlilik bir suç olarak tanımlanmamakla birlikte bu tarz evlilikler Madde 103 «Çocuğun Cinsel İstismarı» ve Madde 104 «Reşit Olmayanla Cinsel İlişki» bağlamında cezalandırılmaktadır.” (Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü, 2019)

3.6. Kadına Yönelik Şiddetle Mücadelede Ulusal Mevzuatta Kanunlaşan Maddeler (Türk Ceza Kanunu 5237, 2022)

3.6.1. Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesine Dair; 27 Mayıs 2022 tarihinde 31848 sayı ile Resmi Gazetede yürürlüğe girerek 5237 sayılı TCK'da, Kanunlaşan Maddeler:

- “Kasten öldürme suçunun kadına karşı işlenmesi halinde ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası verilecek,
- Basit tıbbi müdahale ile giderilebilecek kasten yaralama suçunun kadına karşı işlenmesi halinde cezanın alt sınırı 4 aydan 6 ay hapse yükseltilebilecek,”
- “Bir kimsenin eziyet çekmesine yol açacak davranışları gerçekleştiren kişi hakkında iki yıldan beş yıla kadar hapis cezasına hükmolunur. (Ek cümle:12/5/2022-7406/5 md.) Suçun kadına karşı işlenmesi hâlinde cezanın alt sınırı iki yıl altı aydan az olamaz.” (Türk Ceza Kanunu 5237, 2022).

3.6. Kadına Yönelik Şiddetle Mücadelede Ulusal Mevzuatta Kanunlaşan Maddeler

(Türk Ceza Kanunu 5237, 2022)

3.6.2. Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesine Dair; 27 Mayıs 2022 tarihinde 31848 sayı ile Resmi Gazetede yürürlüğe girerek 5237 sayılı TCK'da, Kanunlaşan Maddeler:

- “Bir başkasını, kendisinin veya yakınının hayatına, vücut veya cinsel dokunulmazlığına yönelik bir saldırı gerçekleştireceğinden bahisle tehdit eden kişi, altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. (Ek cümle:12/5/2022-7406/6 md.) Bu suçun kadına karşı işlenmesi hâlinde cezanın alt sınırı dokuz aydan az olamaz. Malvarlığı itibarıyla büyük bir zarara uğratacağından veya sair bir kötülük edeceğinden bahisle tehditte ise, mağdurun şikayeti üzerine, altı aya kadar hapis veya adlî para cezasına hükmolunur.”
- “Faalin salt indirim almaya yönelik kılık ve kıyafetine özen göstermesi takdiri indirim nedeni olarak dikkate alınmayacak” (Türk Ceza Kanunu 5237, 2022).

3.6. Kadına Yönelik Şiddetle Mücadelede Ulusal Mevzuatta Kanunlaşan Maddeler (Türk Ceza Kanunu 5237, 2022)

3.6.3. Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesine Yönelik; 27 Mayıs 2022 tarihinde 31848 sayılı Resmî Gazetede yürürlüğe girerek 5237 sayılı TCK'da, Kanunlaşan Maddeler:

- “Bir kişiye karşı insan onuruyla bağdaşmayan ve bedensel veya ruhsal yönden acı çekmesine, algılama veya irade yeteneğinin etkilenmesine, aşağılanmasına yol açacak davranışları gerçekleştiren kamu görevlisi hakkında üç yıldan oniki yıla kadar hapis cezasına hükmolunur. (Ek cümle:12/5/2022-7406/4 md.) Suçun kadına karşı işlenmesi hâlinde cezanın alt sınırı beş yıldan az olamaz” (Türk Ceza Kanunu 5237, 2022).

3. Kadına Yönelik Şiddetle Mücadelede Ulusal Mevzuat

3.7. İş Kanunu

- “İşe alınmada, çalışma koşullarında ve iş akdinin feshinde cinsiyet dahil hiçbir nedenle ayırım yapılamaz.”
- “Aynı veya eşit değerde bir iş için cinsiyet nedeniyle daha düşük ücret verilemez.”
- “İş yerinde cinsel taciz, iş akdinin feshinde haklı neden oluşturmaktadır.” (Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü, 2019)

3. Kadına Yönelik Şiddetle Mücadelede Ulusal Mevzuat

3.8.“Çocuk ve Kadınlara Yönelik Şiddet Hareketleriyle Töre ve Namus Cinayetlerinin Önlenmesi İçin Alınacak Tedbirler Konulu 2006/17 sayılı Başbakanlık Genelgesi”

3.9.“Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Konulu 2021/5 Sayılı Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Genelgesi” (Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı; KSGM, 2021).

3.10. 6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun

3.11.Yönetmelikler

- “Kadın Konukevleri Hakkında Yönetmelik (5 Ocak 2013)”
- “6284 Sayılı Kanunun Uygulanması Hakkında Yönetmelik (18 Ocak 2013)”
- “Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri Hakkında Yönetmelik (17 Mart 2016)”
- “6284 Sayılı Kanun Kapsamında Teknik Yöntemlerle Takip Sistemlerinin Kullanılmasına Dair Yönetmelik (4 Eylül 2021)” (Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı; KSGM, 2021).

3. Kadına Yönelik Şiddetle Mücadelede Ulusal Mevzuat

3.12. Göçmenlere Yönelik “Uyum” Çalışmaları

- “Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu 96. Maddesi uyarınca İçişleri Bakanlığına bağlı İl Göç İdaresi Başkanlığı tarafından uyum çalışmaları konusunda görevler yüklemiştir. İlgili maddeye göre uyum, yabancılara ülkemizde, yeniden yerleştirildikleri ülkede veya geri döndüklerinde ülkelerinde sosyal hayatın tüm alanlarında üçüncü kişilerin aracılığı olmadan bağımsız hareket edebilmelerini kolaylaştıracak bilgi ve beceriler kazandıracak faaliyetlerdir.”
- “Kanun bu doğrultuda kamu kurum ve kuruluşları, yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları, üniversiteler ile uluslararası kuruluşların koordineli çalışma yürütmesini öngörmektedir.” (T.C. İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Başkanlığı Yabancılar Ve Uluslararası Koruma Kanunu, 2013).

4. 6284 Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun

4.1. Kanun'un Amacı Nedir? “Şiddete uğrayan veya şiddete uğrama tehlikesi bulunan;

- Kadınların,
- Çocukların,
- Aile bireylerinin ve tek taraflı ısrarlı takip mağduru olan kişilerin korunması ve bu kişilere yönelik şiddetin önlenmesi amacıyla alınacak tedbirlere ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.” (Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü, 2019).

4. 6284 Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlemesine Dair Kanun?

4.2. Kanun'un Korumasından Kimler Faydalanabilir?

- “Aile içi şiddete maruz kalan eş ve çocuklar ile aynı çatı altında yaşayan diğer aile bireyleri (akrabalar).”
- “Tek taraflı ısrarlı takip mağdurları.”
- “Mahkemece ayrılık kararı verilen veya yasal olarak ayrı yaşama hakkı olan ya da evli olmalarına rağmen fiilen ayrı yaşayan aile bireyleri.”(KSGM).

5.Şiddete Maruz Kalan/Kalanların Başvuru Yapabilecekleri Yerler Nereledir?

5.1.Başvuru Yerleri

- Gümüşhane Valiliği
 - Kaymakamlık
 - Polis Merkezi
 - Jandarma Karakolu
 - ŞÖNİM
 - Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı/İl Müdürlüğü-Kadın Hizmetleri Birimi
 - SHM Kadın İrtibat Noktaları
 - Cumhuriyet Başsavcılığı
- veya
- Asliye Hukuk Mahkemesi (Aile Mahkemesi Hâkimliği)

6. Şiddete Maruz Kaldığınızda Yararlanabilecek Hizmetler Nelerdir?

6.1. Başvuru Yaparken Ücret Ödenir mi?

Adli yardımdan faydalanmak için talepte bulunulması halinde 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun kapsamında yapılan işlemler için hiçbir masraf alınmamaktadır (KSGM).

6.2. Şiddet Mağduruna Yönelik Kanun Kapsamında Verilebilecek Tedbir Kararları Nelerdir?

- *“Şiddet mağduruna yönelik hâkim; korunan kişinin işyerinin değiştirilmesine, korunan kişinin evli olması hâlinde müşterek yerleşim yerinden ayrı bir yerleşim yeri belirlenmesine karar verebilir.”*
- *“Hayatî tehlike bulunması hâlinde, şiddet mağduru geçici koruma altına alınabilir.”*
- *“Vali ve Kaymakam korunan kişinin çalışma yaşamına katılımını desteklemek amacıyla çocukları için kreş imkânı sağlayabilir.”*
- *“Türk Medenî Kanunundaki şartların varlığı hâlinde ve talep üzerine tapu kütüğüne aile konutu şerhi konulabilir.”*
- *“Hâkim; şiddet mağdurunun aydınlatılmış rızasına dayanarak kimlik ve ilgili diğer bilgi ve belgelerinin değiştirilmesine hükmedebilir.”*
- *“Şiddet mağdurunun barınma talebi olması hâlinde, mülki amir veya gecikmesinde sakınca olan hallerde kolluk kuvvetleri şiddet mağduru ve çocuklarına uygun barınma yeri sağlar.”*
- *“Vali ve Kaymakam gerekli gördüğü hallerde şiddet mağduruna maddi yardım yapılmasına geçici bir süre için karar verebilir.”* (KSGM).

6.3. Şiddet Uygulayan/Uygulama İhtimali Bulunan Kişi ile İlgili Olarak Verilebilecek Tedbir Kararları Nelerdir?

- *“Hâkim tarafından şiddet uygulayanın, korunan kişiye karşı şiddet tehdidi, hakaret, aşağılama veya küçük düşürmeyi içeren söz ve davranışlarda bulunmamasına ve iletişim araçları ile veya sair surette rahatsız etmemesine karar verilebilir.”*
- *“Hâkim, şiddet uygulayan ya da uygulama ihtimali bulunan kişinin; ortak yaşam alanından uzaklaştırılmasına, korunan kişilerin bulunduğu konut, okul ve işyerine yaklaşmamasına yönelik karar verebilir.”*
- *“Çocuklarla kişisel ilişki kurulmasına, kişisel ilişkinin refakatçi eşliğinde yapılmasına, kişisel ilişkinin sınırlanmasına ya da tümüyle kaldırılmasına yönelik karar hâkim tarafından verilebilir.”*
- *“Şiddet uygulayanın Hâkim tarafından verilen karar doğrultusunda silah veya benzeri araçlarını kolluk kuvvetlerine teslim etmesi sağlanır. Silah taşınması zorunlu olan bir kamu görevi ifa etse bile bu görevi nedeniyle zimmetinde bulunan silahı kurumuna teslim etmesine de karar verilebilir.”*
- *“Mülki amir veya hâkim şiddet uygulayan ya da uygulama ihtimali bulunan kişinin bir sağlık kuruluşunda muayene veya tedavisinin sağlanmasına yönelik tedbirlere hükmedebilir.”*
- *“Sayılan tedbirlerin yanı sıra şiddet gören lehine nafaka ödeme yükümlülüğü getirilebilir.” (KSGM).*

6.4.Tedbir Kararının Süresi Ne Kadardır?

•“*Tedbir kararı ilk defasında en fazla altı ay için verilebilir. Süre devam ederken veya süre bittikten sonra şiddet tekrar ederse, yeniden tedbir kararı alınması için başvuru yapmak mümkündür.*” (KSGM).

6.5. Tedbir Kararı Nasıl Denetlenir?

•“*Tedbir kararının uygulanması kolluk kuvvetleri (polis veya jandarma) aracılığı ile izlenir. Kolluk kuvvetleri bu çerçevede, şiddet mağduru ve beraberindeki çocuklarının bulunduğu evi haftada bir kez ziyaret eder, şiddet mağdurunun birinci derecedeki yakınları ile iletişim kurar, komşuların bilgisine başvurur, ikamet edilen mahallenin muhtarlığından bilgi alır ve evin çevresinde araştırma yapar. Tedbir kararlarının uygulanmasının izlenmesinde Hâkim kararı ile teknik araç ve yöntemler de kullanılabilir.*” (KSGM, tarih yok).

6.6. Tedbir Kararına Uyulmaması Halinde Ne Olur?

- “*Şiddet uygulayan ya da uygulama ihtimali bulunan kişi, hükmedilen tedbir kararlarını ihlal etmesi durumunda üç günden on güne kadar zorlama hapsi ile cezalandırılabilir. Tedbir kararının gereklerine aykırılığın her tekrarında, zorlama hapsinin süresi on beş günden otuz güne kadardır. Söz konusu ceza paraya çevrilemez, ertelenemez*” (KSGM, tarih yok).

6.7. Evden Uzaklaştırma Tedbir Kararı Alındığında Şiddet Mağduru Geçimini Nasıl Sağlar?

• ‘Şiddet uygulayan kişinin evden uzaklaştırıldığı süre boyunca şiddet mağdurunun, kendisi ve çocuklarının geçimini sağlamak için nafaka ödemesini istemesi mümkündür. Ayrıca, şiddet mağdurunun ihtiyacının varlığının tespiti ve eşten nafaka alınamaması halinde Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarına başvurulması mümkündür.’
(KSGM).

6.8. Şiddet Önleme ve İzleme Merkezini(ŞÖNİM)'de Sunulan Hizmetler Nelerdir?

- *''Kanun kapsamında kurulan Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri, şiddetin önlenmesi ve tedbir kararlarının izlenmesine yönelik, şiddet mağduru kişiler ile şiddet uygulayan/uygulama ihtimali bulunan kişilere yönelik hizmetler yürütür. ''*
- *''Şiddet Önleme ve İzleme Merkezlerinde şiddet mağdurlarına psikolojik, meslekî, hukukî ve sosyal alanda rehberlik ve danışmanlık hizmeti verilir. ''*
- *''Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri 7 gün 24 saat esasıyla çalışır. '' (KSGM).*

6.9. Güvenli Bir Yerde Barınmaya Yönelik Hizmet Bulunmakta mıdır?

“Kadın Konukevleri, şiddete uğrayan veya risk altındaki kadınların varsa beraberlerindeki çocukları ile birlikte, geçici süre ile barınma ihtiyacını karşılamaktadır. Ülkemizde bu hizmeti başta Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına bağlı kadın konukevleri olmak üzere, belediyeler ve sivil toplum kuruluşları yürütmektedir.” (KSGM).

7. Kadına Yönelik Şiddetle Mücadelede Erken Uyarı Sistemleri



7.1.Kadın Destek Sistemi (KADES)



- “Şiddet mağduruna etkin ve hızlı müdahalenin sağlanmasının teminen, mobil bir uygulama olarak geliştirilen KADES 24 Mart 2018 tarihi itibariyle hizmete girmiştir.”
- “Yardım İste butonu vasıtasıyla 7/24 kolluk birimlerine ulaşım sağlamaktadır.”
- “İhtiyaç tespiti halinde mağdurların Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına bağlı Merkezlerden hizmet almaları için yönlendirme yapılmaktadır.” (Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı; KSGM, 2021).

7. Kadına Yönelik Şiddetle Mücadelede Erken Uyarı Sistemleri



7.2. Alo 183 WhatsApp ve BİP Sosyal Destek Hattı

- ✓ “Alo-183 Sosyal Destek Hattı” şiddete uğrayan ya da uğrama riski taşıyan, destek ve yardıma ihtiyacı olan kadın ve çocuklar için danışma hattı olarak çalışmakta; bu kişilere hakları konusunda ve başvuracakları yerler hakkında bilgi vermektedir. Gelen ihbarlar kapsamında, vakanın bulunduğu ilin acil müdahale ekip sorumlusuna ve/veya kolluk kuvvetlerine bildirilerek müdahale edilmesi sağlanmaktadır.”
- ✓ “7/24 ücretsiz hizmet veren hattın, Arapça ve Kürtçe dillerinde de kısa mesaj ile iletişim özelliği ve işitme engelli bireyler için 3G özelliği de bulunmaktadır.” (Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı; KSGM, 2021).

Ayrıca Pandemi sürecinde anlık şiddet, ihmal ve istismar ihbarları için doğrudan sıfır rakamının tuşlanması ile başvuruların önceliklendirilmesi sağlanmıştır (Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı; KSGM, 2021).

7. Kadına Yönelik Şiddetle Mücadelede Erken Uyarı Sistemleri

7.3.YİMER

“Yabancılar İletişim Merkezi (YİMER) İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Genel Müdürlüğüne bağlı olarak çalışmaktadır. Türkiye’de yaşayan yabancıların vize, ikamet izni, uluslararası koruma, geçici koruma, gibi konulardaki sorularına cevap veren YİMER, 157 nolu telefon numarası ile Türkçe, İngilizce, Arapça, Rusça, Almanca ve Farsça dillerinde hizmet vermektedir.” (Adalet Bakanlığı, Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Dairesi Başkanlığı, 2022).

7. Kadına Yönelik Şiddetle Mücadelede Erken Uyarı Sistemleri

7.4. Teknik Yöntemlerle Takip: Elektronik Kelepçe

- “Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Koordinasyon Planı’nda yer alan uygulamanın ülke geneline yaygınlaştırılması tedbiri kapsamında; İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü bünyesinde yürütülen teknik altyapı çalışmaları 25 Ocak 2021 tarihinde tamamlanmış olup teknik yöntemlerle takip sistemi (elektronik kelepçe uygulaması) 81 ilde uygulanabilmektedir.”
- “Diğer taraftan teknik yöntemlerle takibe ilişkin usul ve esasların düzenlendiği Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından ilgili taraflarında görüşü alınarak hazırlanmış «6284 sayılı Kanun Kapsamında Teknik Yöntemlerle Takip Sistemlerinin Kullanılmasına Dair Yönetmelik» 4 Eylül 2021 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.” (Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı: KSGM. 2021).

8. 6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlemesine Dair Kanun (6284 Sayılı Kanun, 2012).



9. Şönimlerin, Şiddetle Mücadelede Çalışma Konuları Nelerdir?

- ❖ *Şiddetin önlenmesi ve tedbir kararlarının izlenmesine yönelik hizmetler,*
- ❖ *Şiddet mağduru kişilere yönelik hizmetler,*
- ❖ *Şiddet uygulayan/uygulama ihtimali bulunan kişilere yönelik hizmetlerdir. (6284 Sayılı Kanun, 2012).*

10. Kadın Konukevlerinde Verilen Hizmetler Nelerdir ve Kadın Konukevine Başvuru Nasıl Yapılır (KSGM).

Barınma: 6 ay süre ile barınma hizmeti

Psiko-sosyal destek: Meslek elemanları tarafından barınma süresince

Hukuki destek: il avukatları ya da barolar tarafından

Yönlendirme ve rehberlik: Meslek elemanları tarafından barınma süresince

Kreş desteği: 0-6 yaş grubu çocuklara

İstihdam desteği: MEB, Meslek Edindirme Kursları İŞKUR, Mesleki Danışmanlık

10. Kadın Konukevlerinde Verilen Hizmetler Nelerdir ve Kadın Konukevine Başvuru Nasıl Yapılır?

- ✓ *“Konukevine kabulünü isteyen kadınlar il müdürlüğüne, ŞÖNİM”e, benzeri görevleri yapan kamu kurum ve kuruluşlarının ilgili yönlendirici birimlerine veya kolluğa başvurabilirler.”*
- ✓ *“Şiddetten haberdar olan üçüncü kişilerin bildirimleri ihbar kabul edilir.”*
- ✓ *“Kadınların konukevine doğrudan başvuruları kabul edilemez.”*
- ✓ *“Konukevine kişisel olarak yapılan başvurular ŞÖNİM”e yönlendirilir.”*
- ✓ *“Konukevine kabulde kadınlardan herhangi bir belge istenmez.”*
- ✓ *“Konukevi yönetimi, resmi kimlik belgesi olmayan kadınların kimlik belgesi edinme işlemlerine destek olur.”* (Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Kadın Konukevlerinin Açılması ve İşletilmesi Hakkında Yönetmelik, 2013).

11. Kadın Konukevlerinde Kadınların Güçlenmesine Yönelik Yapılan Çalışmalar

11.1. Kadınların Finansal Okuryazarlık ve Bilişim Teknolojileri Kapsamında Güçlenmesi Projesi Eğitici Eğitimi

- ‘‘Habitat Derneđi ve Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü iş birliğinde çalışmalar yürütölmekte olup, kadın konukevlerinden hizmet alan kadınların, Finansal Okuryazarlık ve Bilişim Teknolojileri Alanında Güçlenmesi Eğitimleri planlanmıő;’’
- Finansal Okuryazarlık, Ebeveyn ve Bilgi Güvenliđi,
- Ebeveynlik Becerisini Geliştirme Kurs Programı, başlıkları altında eğitici eğitimleri düzenlenmiştir.’’ (Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı; KSGM, 2021).

11. Kadın Konukevlerinde Kadınların Güçlenmesine Yönelik Yapılan Çalışmalar

11.2. Kadın Konukevlerinden Hizmet Alan Kadınlar İçin İŞKUR İş Kulübü Eğitimleri

‘‘Kadın konukevlerinden hizmet alan kadınların ekonomik hayata katılımları konusunda gereken bilgi ve becerileri kazanmaları, toplumsal ve ekonomik alanda güçlenmeleri, daha nitelikli işlerde yer almaları ve kendilerine yeterli hale gelmelerini desteklemek amacıyla İŞKUR ve Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü ile iş birliği halinde 81 ilde Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına bağlı kadın konukevinde hizmet alan kadınlara yönelik iş kulübü eğitimlerinin düzenli olarak verilmesi sağlanmaktadır.’’ (Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı; KSGM, 2021).



12. Kadın Girişimciliğini Geliştiren Çalışmalar

12.1. Kadın Kooperatiflerinin Güçlendirilmesi İş Birliği Protokolü
“Cumhurbaşkanlığı I. 100 Günlük İcraat Programı’nda yer alan kadın kooperatiflerinin güçlendirilmesi, sürdürülebilirliklerinin sağlanması, kurumsal kapasitelerinin geliştirilmesi ve görünürlüklerinin artırılması hedefine yönelik olarak Tarım ve Orman Bakanlığı ve Ticaret Bakanlığı ile Bakanlığımız iş birliğinde 30 Ekim 2018 tarihinde imzalanmıştır. Söz konusu Protokol 12.07.2021 tarihinde 2 yıl süre ile yenilenmiştir.” (Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı; KSGM, 2021).

12.2. Finansal Okuryazarlık ve Kadınların Ekonomik Güçlenmesi Seminerleri

“Cumhurbaşkanlığı İcraat Programları” ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının “Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı”nda yer alan “kadınların finansal okuryazarlık konusunda bilgi ve farkındalıkları artırılacaktır” hedefi kapsamında; kadınların para yönetimi, gelir, harcama, birikim, varlık, borç, tasarruf, yatırım, yatırım araçları, bireysel emeklilik sistemi gibi konularda farkındalıklarının artırılması ayrıca kadınların ekonomik güçlenmesine yönelik destek ve teşviklere ilişkin bilgi verilmesi amacıyla Bakanlığın İl Müdürlükleri koordinasyonunda “Finansal Okuryazarlık ve Kadınların Ekonomik Güçlenmesi Seminerleri” gerçekleştirilmektedir.” (Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı; KSGM, 2021).

13. Kadının Güçlenmesine Yönelik Projeler (Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı/Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü)

13.1. Türkiye'nin Mühendis Kızları Projesi

“Bakanlığımız, Milli Eğitim Bakanlığı, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) ve Limak Vakfı iş birliğinde yürütülen “Türkiye'nin Mühendis Kızları Projesi (2016-2021)” ile mühendis olmak isteyen kız öğrencileri her alanda destekleyerek, onları mesleğinin örnekleri haline gelebilmeleri hedeflenmektedir.” (Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı; KSGM, 2021).

13.2. “Türkiye’de Kadın Erkek Eşitliğine Duyarlı Planlama ve Bütçelemenin Uygulanması Projesi (2020-2023) Türkiye’de kadın erkek eşitliğine duyarlı planlama ve bütçelemenin sistematik ve sürdürülebilir bir şekilde geliştirilmesi yoluyla kadınları ve kadın erkek eşitliğini daha da güçlendirmek amaçlanmaktadır.” (Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı; KSGM, 2021).

13.3. Kadınların Kooperatifler Yoluyla Güçlendirilmesi Projesi

“Kadın istihdamının artırılması ve kadın kooperatiflerinin kurulmasının teşvik edilmesi ve desteklenmesi yoluyla kadınların güçlendirilmesi amaçlanmaktadır.” (Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı; KSGM, 2021).

14. Kadınların Adalete Erişiminin Güçlendirilmesi Adalet Bakanlığı

“Kadınların adalete erişimlerinin güçlendirilmesini amaçlayan, Birleşmiş Milletler Kadın Birimi (UN Women) iş birliğinde ve İsveç Ulusal Kalkınma Ajansı (SIDA) desteğiyle yürütülecek olan “Kadınların Adalete Erişiminin Güçlendirilmesi Projesi” (Adalet Bakanlığı, Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Dairesi Başkanlığı, 2022).

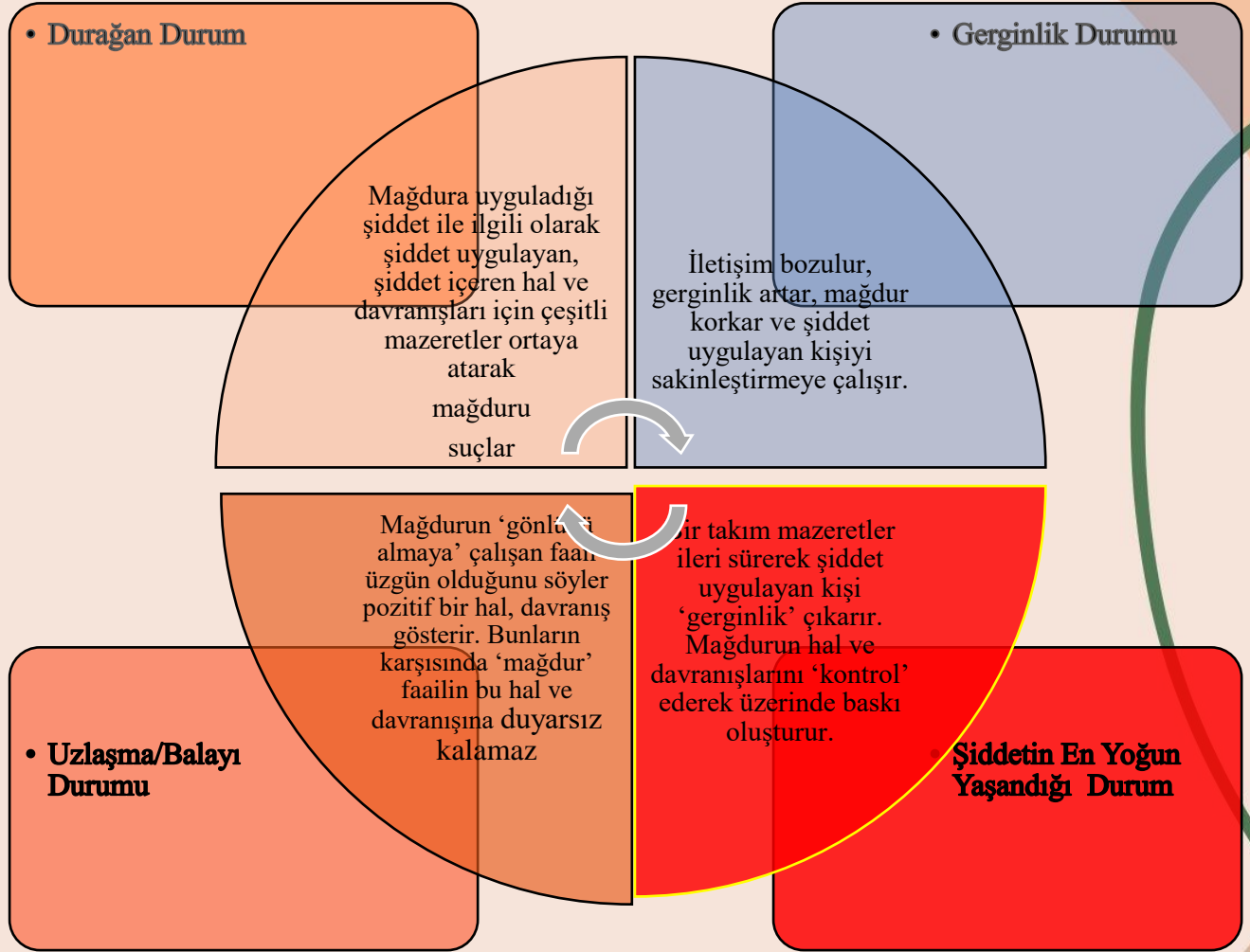
**15. Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri
Başkanlığı/Kadın Destek Hizmetleri Şube Müdürlüğü
Görevleri Nelerdir?**

- *“Kadın mağdurlara yönelik psiko-sosyal müdahale programları geliştirmek,*
- *“Kadın mağdurların sahip oldukları haklar ile kamu kurum ve kuruluşlarınca kendilerine sunulan hizmetler konusunda bilgilendirilmelerine yönelik çalışmalar yapmak,*
- *“Ulusal ve uluslararası gelişmeleri takip etmek, düzenlenen etkinliklere katılmak ve mevzuatın geliştirilmesine katkıda bulunmak,*
- *“Şiddet mağduru kadınlara sunulan hizmetlerin etkinliğinin artırılması ile kadın mağdurların adalete erişiminin güçlendirilmesine yönelik, araştırma, inceleme ve analiz çalışmaları yapmak ve projeler geliştirmek,*
- *“Şiddet mağduru kadınlara yönelik hizmet sunan kamu kurum ve kuruluşları ve sivil toplum kuruluşları ile koordineli şekilde çalışmalar yürütmek (Adalet Bakanlığı, Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Yönetmeliği, 2021).*

16. Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Ulusal/İl Eylem Planları

- “2006/17 sayılı Başbakanlık Genelgesi’nin 11 inci maddesinde bütün kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteleri, sivil toplum kuruluşlarını, özel sektör ve yerel yönetimleri de kapsayacak eylem planı” hazırlanması faaliyetine yer verilmiştir.”
- “İlk Eylem Planı 2007 yılında hazırlanmıştır. 2007 yılından bu yana belirli dönemleri kapsayan eylem planları, o dönemin sorunları, ihtiyaçları ve yapılması gereken faaliyetleri çerçevesinde uygulanmıştır. Kadına yönelik şiddetle mücadele eylem planlarının geçmişine baktığımızda bir devlet politikası olarak benimsendiğini söyleyebiliriz.”
- “Ulusal Eylem Planlarının yerelde de uygulanmasının sağlanması amacıyla 2016 yılından bu yana il eylem planları hazırlanmaktadır. 3. Ulusal Eylem Planının uygulama dönemi olan 2016-2020 yılları arasında ilk defa hazırlanmaya başlayan il eylem planları ile yerele özgü sorunların tespiti ve çözüm önerileri geliştirilmesi amaçlanmıştır.” (Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı; KSGM, 2021).

17. Şiddet Döngüsü



17. (https://evicisiddet.adalet.gov.tr/SIDDET_NEDIR.html 7 Haziran 2022, tarih yok)



18. Aile Destek Uygulaması

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının hizmetlerini, duyuru ve haberlerini paylaştığı mobil telefon uygulamasıdır. Bu uygulama telefon kullanıcıları tarafından telefonlarına indirilmesiyle Bakanlığın hizmetleri ile ilgili bilgilere bir tıkla ulaşılma fırsatı bulunmaktadır. (Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, 2022).

19. Açık Kapı "Milletin Kapısı"

Açık Kapı, vatandaşla en üst düzeyde iletişimin kurulması, taleplerinin etkin ve hızlı bir şekilde alınarak takip edilmesi ve sonuçlandırılması amacıyla oluşturulmuştur.

Elektronik olarak ya da valilik ve kaymakamlıklarda bulunan Açık Kapı birimlerine yazılı olarak taleplerinizi iletebilirsiniz. Yapılan başvuruların süreç ve sonuç bilgileri kısa mesaj ile tarafınıza bildirilecektir.

Gümüşhane İlimizde, Valiliğimiz haricinde 5 İlçe Kaymakamlığı'nda (Kelkit, Şiran, Torul, Kürtün, Köse) bulunan Açık Kapı birimlerince hizmet verilmektedir. (Gümüşhane Valiliği, 2022).

20. Kadına Yönelik Şiddetle Mücadelede Rol ve Sorumluluğu Bulunan Kurum/Kuruluşlar

- Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı,
- Adalet Bakanlığı,
- İçişleri Bakanlığı,
- Sağlık Bakanlığı
- Mili Eğitim Bakanlığı,

başta olmak üzere pek çok kurum ve kuruluş tarafından kurumsal hizmet sunumu gerçekleştirilmektedir. Bunlardan bazıları bazıları:

-Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından, şiddet mağdurunun akut şiddetten korunması ve desteklenmesi için yatılı ve gündüzlü kurumsal hizmetler sunulmaktadır. Şiddet mağduruna yönelik barınma hizmeti, rehberlik ve danışmanlık hizmetleri, hayati tehlikenin bulunması halinde geçici koruma altına alınma vb. hizmetler ile 6284 sayılı Kanun kapsamında tedbir kararlarının etkin uygulanmasına yönelik takip süreci ŞÖNİM'ler tarafından 81 ilde sunulmaktadır. (Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, KSGM, 2021).

- ✓ Kadın konukevleri şiddete uğrayan kadınların korunması, psiko-sosyal ve ekonomik sorunlarının çözülmesi, güçlendirilmesi ve bu dönemde kadınların varsa çocukları ile birlikte ihtiyaçlarının da karşılanması suretiyle geçici süreyle kalabilecekleri yatılı sosyal hizmet kuruluşları olarak hizmet sunmaktadır.
- ✓ 81 ilde Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına ASH İl Müdürlükleri ve Sosyal Hizmet Merkezleri (SHM); şiddet ve istismarın önlenmesine yönelik çalışmalar yürütmekte olup ilçelerde şiddet mağdurlarına yönelik

danışma ve destek hizmetlerinin hızlı ve etkin biçimde sunulabilmesi amacıyla SHM bünyesinde “Şiddetle Mücadele İrtibat Noktaları” belirlenmiştir (Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, KSGM, 2021).

İçişleri Bakanlığı İller İdaresi Genel Müdürlüğü, kadına yönelik şiddetle mücadelede il düzeyinde politika oluşturulması ve hizmet sunum süreçlerinde merkez teşkilatında takip ve koordinasyon görevini yürütmektedir. Mülki amirler, 6284 sayılı Kanun kapsamında düzenlenen koruyucu tedbir kararlarını alabilmekte, gecikmesinde sakınca bulunan hallerde kolluk tarafından alınan tedbir kararlarını onaylamaktadır (Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, KSGM, 2021).

- ✓ Kolluk birimleri şiddete maruz kalan kadınların ilk başvurdukları kurumlar arasındadır. Bu nedenle kolluk kuvvetlerinin şiddet mağdurlarının korunması ve can güvenliğinin sağlanması noktasındaki sorumluluğu birincildir. 6284 sayılı Kanun kapsamında kolluk kuvvetlerinin gecikmesinde sakınca bulunan hal kapsamında tedbir kararlarını alma yetkisi ve sonrasında takip görevi bulunmaktadır.
- ✓ Merkezde EGM Asayiş Daire Başkanlığına bağlı Aile İçi Şiddetle Mücadele Şube Müdürlüğü, ülke çapında aile içi şiddetle mücadelede mevcut hizmetlerin iyileştirilmesinden, ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliğinden, şiddete maruz kalan kişiler için tedbirlerin gerçekleştirilmesi ile ilgili güvenlik hizmetlerinin koordinasyonundan sorumludur. Taşrada ise Aile İçi ve Kadına Karşı Şiddetle Mücadele Büro Amirlikleri 6284 sayılı Kanun kapsamında yürütülen tüm işlemlerin il/ilçe düzeyinde tek elden takibinin yapılabilmesi ve kurumlar arası koordinasyonun etkin biçimde sağlanabilmesi için uzmanlaşmış birimler olarak hizmet vermektedir (Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, KSGM, 2021).

- ✓ Jandarma sorumluluk bölgesinde ise merkezde JGK Aile İçi Şiddetle Mücadele ve Çocuk Şube Müdürlüğü, görev alanı kapsamında mevcut hizmetlerin koordinasyonu ve ilgili kurum ve kuruluşlar ile işbirliğinden sorumludur. Taşra teşkilatında ise İl Jandarma Komutanlığı bünyesinde Aile İçi Şiddetle Mücadele ve Çocuk Şube Müdürlüğü/Kısım Amirliği hizmet vermektedir (Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, KSGM, 2021).

Sağlık Bakanlığı; merkez teşkilatlanmasında kadına yönelik şiddetle ilgili birimler temel olarak Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü, Kamu Hastaneleri Genel Müdürlüğü ve Acil Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü/112 Acil Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü'dür. Bakanlığın taşra teşkilatında il ve ilçe sağlık müdürlükleri mevcuttur. İllerde Aile Sağlığı Merkezi, Toplum Sağlığı Merkezi, hastaneler kadına yönelik şiddet konusunda hizmet veren kurum ve kuruluşlardır. Hastanelerde özellikle Acil Servis ve Tıbbi Sosyal Hizmet Birimi önemlidir. Son olarak acil sağlık müdahalesi gerektiren durumlarda, 112 Acil telefon hattı 7 gün 24 saat ücretsiz olarak hizmet vermektedir (Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, KSGM, 2021).

21. Şiddet En Çok Kimlere Yönelmektedir?

***ŞİDDET EN ÇOK
KADINLARA, ÇOCUKLARA,
YAŞLILARA, ENGELLİLERE,
GÖÇMENLERE, EVSİZLERE,
MÜLTECİLERE
YÖNELMEKTEDİR***

(Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü, 2019).

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

GÜMÜŞHANE
VALİLİĞİ



T.C.
Gümüşhane Valiliği
Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı
Gümüşhane İl Müdürlüğü'nün
Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Hizmet Birim/ Kuruluşlarının İletişim
Adresleri

Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü Kadın Hizmetleri Birimi

Adres: Özcan Mahallesi Kalederesi Küme Evleri Mevkii Kat:3

Telefon: 0456 213 19 01

Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi Müdürlüğü

Adres:

Özcan Mahallesi Kalederesi Küme Evleri Mevkii No:23

Telefon: 0456 213 19 10



Sosyal Hizmet Merkezi Müdürlüğü, Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İrtibat Noktaları

Adres: Özcan Mahallesi Güzeller Sımtı Süleyman Sungur Sokak No:7 Merkez Gümüşhane

Telefon: 0456 213 26 15

Kelkit Sosyal Hizmet Merkezi Müdürlüğü, Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İrtibat Noktaları

Adres: Cumhuriyet Mahallesi Kabristan Köprü Sokak No:2 Kelkit-Gümüşhane

Telefon: 0456 317 30 50

22. EKLER

22.1.Tedbir Kararı Talepli Dilekçe Örneği

..... Aile Mahkemesi Hakimliđine

(Aile Mahkemesi yok ise)..... Asliye Hukuk Mahkemesi(Aile Mahkemesi Sıfatıyla)

6284 Sayılı Kanun Geređince ‘‘Tedbir Kararı’’ Talebidir.

Davacı: Şiddete maruz kalan kişinin adı soyadı-TC kimlik numarası

Adres:

Davalı: Şiddete maruz bırakan kişinin adı ve soyadı

Adres:

KONU:6284 Sayılı Kanun gereğince; ‘‘Tedbir Kararı’’ verilerek eŐimin evden uzaklaŐtırılması, iŐ yerime yaklaŐtırılmaması, telefon ile tehdit ve rahatsız etmemesi bana ve çocuklarıma zarar vermemesi iÇin önlem alınması talebidir.

AŐIKLAMALAR

Ailede yer alan bireyler, maruz kalınan Şiddetin biŐimini, nafaka istemi gibi durumları detaylı belirtiniz.

HUKUKSAL NEDENLER:6284 Sayılı Kanun, Türk Medeni Kanunu, Türk Ceza Kanunu ve talebiniz söz konusu mevzuatta yer alan hangi maddelerini iŐerdiđini belirtiniz.

SONUÇ VE TALEP: Yukarı özetle belirtilen gerekçelerle tarafımın ve çocuğumun/çocuklarımanın can güvenliği dikkate alınarak davalının oturduğu konuta yaklaŐmaması, işyerine yaklaŐmaması, tehdit ve tacizde bulunmaması iÇin TEDBİR KARARI verilmesini, benim ve çocuklarımanın ihtiyaÇ ve giderleri iŐinTL nafaka hükmedilmesini sayđı ile talep ederim. .../.../...20...

Davacının Adı Soyadı:

İmzası:

22.2. Şikayet Dilekçe Örneği

Cumhuriyet Savcılığı'na

Şikayet Eden : Adı ve soyadı, adresi

Şikayet Edilen: Eşinizin adı ve soyadı ve adresi

Suç Tarihi:

Şikayet Nedenleri: Eşimle ... tarihinde evlendik. Bu evlilikten müşterek çocuğumuz/çocuklarımız bulunmaktadır. Eşim tarafıma ve çocuğa/çocuklara şiddet uygulamakta, tehdit etmekte, tekme/tokat atmakta, hakaret etmektedir.(Olayı ayrıntılı olarak ayrıca anlatınız)

Can güvenliğimiz bulunmamaktadır. En son tekme/tokat atması neticesinde yaralandım. Bunun belirleme için adli tıbbi sevkimi talep etmekteyim.

Eşim hakkında şikayetçiyim. Gerekli soruşturmanın yapılarak Kamu Davası açılmasını ve cezalandırılmasını, ilgili tedbir kararlarının da alınmasını talep ediyorum.

Sonuç ve Talep: Yukarıda belirttiğim hususlar ile adli tıbbi sevkimle yapılacak soruşturma neticesinde; özel hukuka yönelik haklarım saklı kalmak kaydıyla sanık hakkında kamu davasını açılmasını ve cezalandırılmasını, 6284 sayılı kanunun ilgili maddelerinin uygulanmasını saygılarımla arz ederim.
.../.../...20...

Davacının Adı Soyadı:

İmzası:

KAYNAKÇA

1.6284 Sayılı Kanun. (2012, Mart 20). *Resmi Gazete*.

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2012/03/20120320-16.htm> 7 Haziran 2022. adresinden alındı

Adalet Bakanlığı, Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Dairesi Başkanlığı. (2022, Mart 2). *Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Dairesi Başkanlığı*.

<https://magdur.adalet.gov.tr/Home/SayfaDetay/kadinlarin-adalete-erisiminin-guclendirilmesi-projesi-nin-acilis-toreni-gerceklestirildi03032022015820.5> Haziran 2022. adresinden alındı

Adalet Bakanlığı, Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Yönetmeliği. (2021, Nisan 30). *Resmi Gazete*.

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2021/04/20210430-1.htm>. 5 Haziran 2022. adresinden alındı

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı KSGM. (2021, Temmuz 01). Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele IV. Ulusal Eylem Planı(2021-2025). Ankara.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı; KSGM. (2021, Kasım 25). Bakanlık KSGM Sunum. *Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü*.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Kadın Konukevlerinin Açılması ve İşletilmesi Hakkında Yönetmelik. (2013, Ocak 5). *Başbakanlık Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdürlüğü*.

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2013/01/20130105-5.htm> 7 Haziran 2022. adresinden alındı

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü. (2019, Nisan 01).

Toplumsal Cinsiyet Eşitliğinin Sağlanması ve Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele. *Aile İçi Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Semineri* . Ankara.

Gümüşhane, *Açık Kapı "Milletin Kapısı"*. Gümüşhane Valiliği Resmi Web Sitesi.

https://evicisiddet.adalet.gov.tr/SIDDET_NEDIR.html 7 Haziran 2022 *Ev içi Şiddet*. Adalet Bakanlığı. adresinden alındı.



https://evicisiddet.adalet.gov.tr/SIDDET_NEDIR.html 7 Haziran 2022 *Ev içi Şiddet*,. Adalet Bakanlığı.
adresinden alındı

KSGM. *T.C. Aile Ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı*,. <https://www.aile.gov.tr/ksgm/siddete-maruz-kalindiginda/> 7 Haziran 2022. adresinden alındı

OKTAY, E. Y. (2015, Nisan 15). Türkiye'nin ve Dünyanın Ortak Sorunu: Kadına Şiddet. *Akademik Araştırmalar Dergisi* . Yolava, s.57.

T.C. İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Başkanlığı Yabancılar Ve Uluslararası Koruma Kanunu. (2013, Nisan 11). *T.C. İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Başkanlığı*.
<http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.6458.pdf>. 5 Haziran 2022. adresinden alındı

Türk Ceza Kanunu 5237. (2022, 5 27). *Resmi Gazete*.
<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/05/20220527.pdf>. 5 Haziran 2022. adresinden alındı

